

KU Leuven ontslaat onderzoekster die mee

BRUSSEL • Barbara Van Dyck, de onderzoekster die mee actie voerde tegen het ggo-aardappelveld, is door haar werkgever KU Leuven ontslagen. De twee andere Leuvense vorsers die in Wetteren aanwezig waren, mogen wel blijven. Van Dycks (ex-)collega's starten een petitie. 'Dit ontslag is disproportioneel in vergelijking met de feiten', vinden ze.

DOOR KIM HERBOTS EN KIM VAN DE PERRE

Na een gesprek met rector Mark Waer kreeg Barbara Van Dyck, tot gisteren verbonden aan het departement architectuur van de KU Leuven, haar ontslagbrief in de bus. "Ze is als woordvoerder opgetreden en heeft gezegd dat de actie 'makkelijker dan verwacht' liep", legt vicerector Peter Marynen uit. "Maar een groter probleem was dat uit het gesprek bleek dat zij achter de vorm van actievoeren bleef staan. Daarin verschillen we fundamenteel van mening. We hebben geoordeeld dat er een vertrouwensbreuk is tussen de betrokken wetenschapster en de KU Leuven."

De andere twee onderzoekers, Anneleen Kenis en Matthias Lievens, mogen wel blijven. Zij veroordeelden in hun gesprek het geweld dat gebruikt was en bleven zondag in Wetteren zelf ook aan de kant staan. Ze krijgen geen sanctie.

Barbara Van Dyck wil zelf niet uitgebreid reageren op haar ontslag. "Omdat ik nog niet exact weet waarom ik ben ontslagen. 'Om dringende redenen' stond er enkel in de brief. Ik zou dat graag eerst persoonlijk van de KU Leuven vernemen voor ik rea-

geer. Ik heb me in een opiniestuk in jullie krant (*DM* 3/6) solidair verklaard met de actie, verder heb ik daar niets aan toe te voegen."

Leen Laenens, moeder van Barbara en gewezen volksvertegenwoordiger voor het toenmalige Agalev, wil wel nog iets kwijt. "Ik vind het merkwaardig dat iemand wordt afgestraft omdat ze in haar vrije tijd uitkomt voor haar ideeën en overtuiging. Een universiteit heeft toch als doel mensen kritisch te leren denken. En van onderzoekers kun je helemaal verwachten dat ze erg kritisch reflecteren en van daaruit keuzes maken." Laenens was afgelopen zondag ook aanwezig in Wetteren, maar nam op geen enkel moment deel aan de actie in het

Barbara Van Dyck: 'Ik weet nog niet exact waarom ik ben ontslagen. 'Om dringende redenen' stond er enkel in de brief'

veld. Het groene gedachtegoed kreeg Barbara met de paplepel ingegeven. "Opvoeden betekent dat je je kinderen bepaalde waarden bijbrengt, maar op een gegeven moment staan ze op hun eigen benen en maken ze hun eigen keuzes."

Ook collega Lieven De Cauter neemt het op voor Van Dyck. "Er gaat een petitie rond", zegt hij. "Dit ontslag is disproportioneel in vergelijking met de feiten. Barbara heeft niet deelgenomen aan de vernieling. Ze heeft het woord genomen, dat wel, maar dat kan geen reden zijn voor ontslag."

Wilfried Rauws, professor arbeidsrecht

aan de VUB, vermoedt dat Van Dyck naar de rechter zal stappen. "De situatie is zeker niet zwart-wit", zegt hij. "Een vertrouwensbreuk alleen is niet voldoende voor een ontslag om dringende redenen. Er moet een ernstige fout gebeurd zijn. Let wel, dat moet niet per se tijdens de werkuren gebeurd zijn. In je privéleven iets doen wat een ernstige weerslag heeft op de werkgever kan ook een reden zijn."

Volgens Rauws is dat ook meteen de verklaring waarom Van Dyck - een wetenschapster - hierdoor haar job verliest en waarom bijvoorbeeld een verkoopster of kleuterjuf niet zo snel in de problemen zou komen. "Hier is een strafbaar feit gepleegd en er is een onderzoek, dat is uitgevoerd door een zusteruniversiteit en deels gesubsidieerd door de Vlaamse overheid, vernield", zegt hij. "Onderzoek vernielen druist regelrecht in tegen de academische taak van een wetenschapper. Ik vermoed dat de KU Leuven die link gelegd heeft."

Wisten de andere universiteiten nog niet of zij ook personeelsleden hadden die afgelopen weekend mee op het veld stonden, dan weten ze dat sinds het opiniestuk van gisteren wel. Vijf onderzoekers van de Universiteit Antwerpen (UA) en een wetenschapper van de UGent en de HoGent ondertekenden mee het pamflet. De UA laat weten geen stappen te ondernemen 'omdat hun personeel niet actief heeft deelgenomen'. De Gentse rector Paul Van Cauwenberghe wil de rol van de ene betrokken Gentse onderzoeker wel verder bekijken. "Het is dan nog een bio-ingenieur ook", zegt hij. "Het lijkt mij voor de man in kwestie sowieso niet gemakkelijk om dit te verantwoorden tegenover zijn collega's."

Activisten 2.0: wereldverbeteraars of ordinaire relschoppers?

'Wij te radicaal? De klassieke ngo's zijn gewoon te soft'

Ze saboteren SUV's, vernielen aardappelvelden en blokkeren treinen met nucleair afval. Een nieuwe generatie groene guerrillero's lijkt opgestaan. Een die burgerlijke ongehoorzaamheid tot levensmotto verheft en opteert voor directe, radicale actie. De risico's nemen ze er met de glimlach bij. 'Alleen maar gepalaver zet geen zoden aan de dijk. Pas als je een ruit inslaat, kijken ze om.'

DOOR KIM VAN DE PERRE

Vergeet de klassieke spandoeken en statische betogingen. Menig milieuactivist anno 2011 gooit het over een originelere en extremere boeg. Zoals de bestorming van een genetisch gemanipuleerd aard-

appelveld of de bezetting van een bedrijf in emissiehandel. Of ze kruipen op een schommel, meters hoog boven de Antwerpse ring. Als protest tegen de drukke verkeersaders en het tekort aan groen in de stad. Opvallend: de 'mainstream' milieubewegingen als Bond Beter Leefmilieu of Natuurpunt hadden met deze acties niets te maken. In het geval van de aardappelveldslag in Wetteren waren ze er zelfs als de kippen bij om zich van de modus operandi te distantiëren.

Namen die wel vallen zijn die van GroeNoord, Field Liberation Movement, Climaxi en Climate Justice Action. Een kleine greep, want de milieuactivisten 2.0 laten zich niet makkelijk in kaart brengen. Het gaat om kleinere, verspreide groepen, die behalve hun idealisme vooral verenigd worden door specifieke doelen. Of het nu gaat om het lek zetten van

terreinwagens, of het verzet tegen kernenergie. Vinden doen ze elkaar op Facebook, of via via. Onder de noemer van 'geweldloze burgerlijke ongehoorzaamheid' tasten ze de grenzen van het wettelijke af. Steeds met een ludieke toets, zoals een clownleger dat de boel komt opvrolijken. Maar de vastberadenheid wordt er niet minder op. Integendeel.

Er is duidelijk sprake van een radicalisering, zegt Anneleen Kenis, die een doctoraat wijdt aan het nieuwe ecologische burgerschap en zelf actief is in Climate Justice Action. De Klimaattop in Kopenhagen, nu goed twee jaar geleden, was voor veel mensen een kantelmoment. "De ernst van de klimaatcrisis was bekend, dus iedereen had een gevoel van nu of nooit. Toen de top op een sissert uitdraaide, bleven velen achter met een gevoel van machteloosheid. En de drang

DAVID HELLER (FRIENDS OF THE EARTH): Echt nieuw zijn de methoden niet. Bomspottingen en bezettingen deed men tien jaar geleden ook al. Het verschil is dat de politie nu veel harder reageert

om zelf iets te ondernemen. Dat heeft de strategie van burgerlijke ongehoorzaamheid en directe actie een duw in de rug gegeven. De kleine milieugroeperingen die gegroeid zijn van onderuit laten veel ruimte voor participatie: iedereen mag meedoen."

Het risico dat ze een nachtje de cel in

moeten, of hun job kunnen verliezen, laat hen niet tegenhouden. Daarvoor is de huidige klimaatcrisis te groot. "Aan de basis ligt een diepe verontwaardiging", legt Matthias Lievens uit. De doctor in de filosofie pikt regelmatig een klimaatkamp of bomspotting mee. "Ik heb me als onderzoeker onder meer verdiept in andersglobalisme en erger me aan het gebrek aan positieve evolutie. Je merkt gewoon dat het financiële systeem dat enkel gestoeld is op winst almaar sterker wordt en de wetenschap zelfs koloniseert. Er moet nu iets gebeuren. De wereld zou er anders hebben uitgezien als er wat meer protest was geweest tegen wetenschappers die kernbommen en allerlei pesticiden hebben ontwikkeld."

Tegen schenen schoppen

Kleinere groepen gaan ook tot directe actie over uit onvrede met de klassieke ngo's. Omdat die laatste naar hun zin iets te veel rond de tafel gaan zitten met de bedrijven die ze eigenlijk zouden moeten

Vergiftigd jongetje van negen jaar is overleden

BRUSSEL • Het jongetje van negen uit Eernegem, dat op half mei vergiftigd werd door het verboden verdelgingsmiddel malathion, is overleden in het UZ Gent. Het is nog altijd niet duidelijk hoe de pesticide in het lichaam van de jongen is geraakt.

Vast staat dat het jongetje op 15 mei ging spelen op het erf van een landbouwer. Even later keerde hij terug naar huis, zijn moeder verklaarde dat ze meteen zag dat er wat mis was. De jongen kon amper ademen en spreken en had zijn stoelgang niet meer onder controle. Wat later belandde hij in coma. In het UZ Gent ontdekten de artsen de insectenverdelger malathion in zijn lijf. Sinds eind 2007 is het goedeje verboden door de EU, omdat het het immuunsysteem aantast.

Speurders van het parket van Brugge zochten op de boerderij en het erf naar de malathion, maar vonden het nergens. Het parket houdt nog altijd alle pistes open en denkt zowel in de richting van een ongeluk als een moedwillige vergiftiging. (LB)

ONDER VRIENDEN

Eerste keer

Opschudding in het Vlaams Parlement woensdag. Zeven jaar lang was het op die ene sp.a-bank muis-, maar dan ook muisst. En plots was ze daar: de eerste vraag van Patrick Janssens. De aanwezigen wisten niet wat hen overkwam. De Antwerpse burgemeester sprak. De eer viel te beurt aan minister Geert Bourgeois (N-VA) van Binnenlands Bestuur en Bestuurszaken. "Waarom de Vlaamse administratie zo vaak steden en gemeenten terugfluit in personeelsaangelegenheden?", wilde Janssens van hem weten. Geef toe, het duurt even vooraleer je een dergelijke vraag verzonnen hebt. Een jaar of zeven bijvoorbeeld.

Vacature

Een federale regering zonder Laurette Onkelinx, een mens kan het zich nog amper voorstellen. Maar als het aan de Brussels PS-delegatie ligt, dan komt het er toch van. In 2014, bijvoorbeeld. Rudi Vervoort, voorzitter van de Brusselse PS'ers, ziet in de vicepremier de geknipte persoon om Brussels minister-president Charles Picqué op te volgen in 2014. "De natuurlijke kandidaat voor de opvolging van Charles Picqué is Laurette Onkelinx. Ik zie niemand anders met de nodige bekendheid die hem zou kunnen opvolgen", zegt Vervoort in een interview met Le Soir. Onkelinx wil niet reageren op het aanbod van haar partijgenoot. "Ze is geflatteerd door deze lofuiting, maar houdt zich absoluut niet bezig met haar carrièreplanning. Ze vindt het ook jammer dat, als Brussel ter sprake komt, het veel vaker over personen en postjes gaat dan over de inhoud. Haar absolute prioriteit gaat nu naar de regeringsonderhandelingen."

Laatste keer

Zo lang stil blijven, aan groene oma Mieke Vogels is het niet besteed. Maar na 2014 moet ook van haar geen vraag meer verwacht worden. Vogels doet de lopende legislatuur in het Vlaams Parlement nog uit, maar daarna is het genoeg geweest. "In 2014 ben ik zestig jaar. Dan is het tijd voor de jongere generaties", aldus de Antwerpse op ActuaTV. Vogels gaf in 2009 de scepter van partijhoofd door aan Wouter Van Besien. Ook toen vond ze het tijd voor de jongere garde. Toch vindt Vogels dat er nood is aan politici van haar generatie in het halfroond. "De huidige generatie politici weten niet meer wat armoede is. Er zitten geen arbeiderskinderen meer in het parlement. Het zijn allemaal middenklassekinderen die nooit iets te kort hebben gehad."

(AVB/TP)